

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Д О К Л А Д

от

**РОСИЦА КАРАМФИЛОВА - БЛАГОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ**

Относно: *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, приета с Постановление № 59 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 2003 г., изм. и доп., бр. 3 от 2006 г., бр. 80 от 2009 г., бр. 29 от 2010 г., бр. 3 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г., бр. 12 от 2016 г., бр. 55 от 2017 г., бр. 3 от 2018 г., бр. 31, бр. 67 от 2019 г., бр. 62 от 2022 г.)*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, приета с Постановление № 59 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 2003 г., изм. и доп., бр. 3 от 2006 г., бр. 80 от 2009 г., бр. 29 от 2010 г., бр. 3 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г., бр. 12 от 2016 г., бр. 55 от 2017 г., бр. 3 от 2018 г., бр. 31, бр. 67 от 2019 г., бр. 62 от 2022 г.).

Въз основа на извършен подробен анализ на практиката на Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) по установяване на правното действие на актовете по Глава Шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) бяха установени редица несъвършенства и противоречия. В тази връзка се налага изменение на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за въздействие върху околната среда (Наредбата за ОВОС).

Съгласно чл. 93, ал. 8 от ЗООС решение, с което е преценено да не се извършва оценка за въздействие върху околната среда (ОВОС), губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение,

което се установява с проверка на контролните органи по околната среда. Съгласно чл. 99, ал. 12 от ЗООС решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение, което се установява с проверка от контролните органи по околната среда. Началният момент на определения в чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС срок (5 години) е определен в § 12а от Преходните и заключителни разпоредби на ЗООС, където е посочено, че това е датата на влизане в сила на съответния административен акт.

С разпоредбата на чл. 22, ал. 4 от Наредбата за ОВОС се определя редът за извършване на проверката относно незапочването на осъществяване на инвестиционното предложение в случаите по чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС, а именно чрез проверка на съответната РИОСВ. В срок 7 дни след проверката за резултатите се уведомяват възложителят и МОСВ, когато решението е издадено от министъра на околната среда и водите. Оповестяването на резултатите се извършва при условията и по начините, указани в чл. 22, ал. 5 от Наредбата за ОВОС. Посочените норми са относими към установяване правното действие на решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и решенията по ОВОС.

С цел уеднаквяване на практиката министъра на околната среда и водите със свое писмо от 2016 г. указва на директорите на РИОСВ тълкуването на правното действие на решения за преценяване на необходимостта от ОВОС и решения по ОВОС. Посочените указания са прилагани от директорите на РИОСВ при осъществяването на проверките, с които е установявано дали акта по Глава Шеста от ЗООС е загубил правно действие до 02.08.2021 г., когато с ново писмо ги отменя. С последващи писма от 19.07.2022г. и 01.08.2022г. министърът на околната среда и водите дава нови указания към директорите на РИОСВ, насочени към координирането и унифицирането на административната практика по прилагане на чл. 22 от Наредбата за ОВОС.

С посочените три указателни писма, пряко се засяга една и съща правна сфера, като с писмото през 2016 г. се дава една посока за прилагане на нормативната уредба, през 2021 г. се отменят съответните указания и се определя директорите на РИОСВ като самостоятелни органи на власт да осъществяват правомощията си в условия на оперативна самостоятелност и при пряко прилагане на законова и подзаконова нормативна уредба. През 2022 г. се дават следващи указания, които се разминават в начина на прилагане на нормативната уредба до този момент.

Противоречивото прилагане на закона и три различни указателни писма на министъра на околната среда и водите за периода от 2016 г. до 2022 г., са създали предпоставки за противоречиво прилагане от страна на регионалните инспекции на нормативната уредба и правна несигурност по отношение на адресатите на административните актове по Глава Шеста

от ЗООС. Различното разбиране за прилагането на нормативната уредба води до административни и съдебни спорове по отношение на извършени проверки за установяване загубата на правно действие.

Чрез изменението на Наредбата за ОВОС се цели усъвършенстване на реда за извършване на проверките, с които се установява загубата на правното действие на актовете по ОВОС, което от своя страна ще доведе до уеднаквяване на практиката на съответните контролни органи. С разпоредбата на чл. 22, ал. 4 от Наредбата за ОВОС се определя редът за извършване на проверката относно незапочването на осъществяване на инвестиционното предложение в случаите по чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС, а именно чрез проверка на съответната РИОСВ. Настоящата разпоредба определя, че в тези случаи проверката се извършва от съответната РИОСВ, като в срок 7 дни след проверката се уведомяват възложителят и МОСВ за резултатите, когато решението е издадено от министъра на околната среда и водите. Подзаконовата нормативна уредба не урежда последователно начина на извършване на проверката, както и реда за изискване на документи, необходими да обосноват заключението по извършваната проверка. Липсата на ясни правила и ред за извършване на проверката е довело като практика издаването на указания от страна на министъра на околната среда и водите. С указанията са давани насоки за различни подходи за извършване на проверката, което води до неспазване на принципа на предвидимост, заложен в Административнопроцесуалния кодекс, води до правна несигурност и неспазване на принципите на откритост, пропорционалност и стабилност. Неяснотата по отношение на прилагане на правната уредба, както за директорите на РИОСВ като териториални органи на власт, така и за възложителите на инвестиционни предложения по смисъла на ЗООС, води до предпоставки за пряко засягане на права и интереси на възложителите, както и неправилно прилагане на закона. Това е предпоставка за създаване на съдебни спорове, между контролните органи и възложителите във връзка с проверките по смисъла на чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС. Противоречивата практика в прилагането и тълкуването на съществуващата правна уредба може да бъде преодоляно единствено чрез нейното усъвършенстване, както и създаването на нормативно определен ред за извършване на проверките по чл. 22, ал. 4 от ЗООС. За трайното уреждане на посочените отношения и преустановяване на практиката по издаване на указания, които могат да доведат до противоречиво и разширително тълкуване на закона, както и пряко засягане на права и интереси на трети лица е необходимо да бъде направена промяна на нормативната уредба.

С приемането на промените, предмет на настоящото постановление на Министерския съвет се изпълняват законовите принципи. Въвеждането на нова нормативна уредба при спазване на принципите на предвидимост и откритост при изпълнение на правомощията на

регионалните органи по околна среда ще доведе до устойчивост и яснота на процеса на вземане на решения и контрол. Стабилността в уредените обществени отношения е гаранция за законосъобразни актове и действия при изпълнение на контролните правомощия на директорите на РИОСВ.

С предложените изменения на наредбата ще се постигне:

1. уточняване реда за извършване на проверки за установяване на загуба на правно действие на актове, издадени по реда на Глава Шеста от ЗООС;
2. намаляване административните спорове по отношение на извършени проверки по чл. 22, ал. 4 от Наредбата за ОВОС;
3. даване възможност за служебното събиране на информация от териториалните органи на власт, което от своя страна ще намали административната тежест към възложителите по смисъла на ЗООС, но от друга страна ще даде възможност за събиране на по-голям обем от информация от различни органи на власт (актуална информация от кметовете на общини, регионалните органи на власт на територията на съответната област), което ще усъвършенства подхода по вземане на решение, пряко свързано с околната среда.

Като краен резултат, след приемане на измененията и допълненията на Наредбата за ОВОС, при осъществяване на проверките по чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС, ще се извършва проверка, като ще се събира информация за предприетите действия от страна на възложителя за осъществяване на инвестиционното предложение, както и информация за издадени административни актове от компетентните органи по процедури за съгласуване, разрешаване или одобряване на инвестиционното предложение по реда на специални закони, необходими за осъществяване на инвестиционното предложение и/или във връзка с изпълнение на етап от инвестиционното предложение. При необходимост може да се извършва посещение на място, както и ще е налице възможност за събиране на друга относима информация. Разнородния характер на инвестиционните предложения по Приложение 1 и 2 от ЗООС предполага и различия в актовете по процедурите за разрешаване тяхната реализация по реда на специален закон. В този смисъл предложените текстове са обобщаващи без да се акцентира на конкретни случаи.

С актовете по реда на Глава Шеста от ЗООС се оценява въздействието на конкретно инвестиционно предложение върху различните компоненти на околната среда, както и влиянието, което може да се окаже върху факторите, които замърсяват или увреждат околната среда. Същите са неразделна част от последващи административни актове за разрешаване/одобряване на инвестиционните предложения.

Съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове, проектът на постановление, доклад и частичната предварителна оценка на въздействието са публикувани

на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите и на Портала за обществени консултации, съгласно чл. 26, ал. 4 от ЗНА.

Предложеният проект на нормативен акт не оказва въздействие върху държавния бюджет поради което е приложена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, б. "а" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложеният проект на акт не е свързан с транспониране на актове на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право. При подготовката на предложениния ред за установяване на правното действие е направено проучване относно изискванията на *Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда*. Същата не поставя конкретни ограничения и не задължава страните членки да прилагат конкретни срокове и механизми. Директивата въвежда възможност да се определят срокове за валидността на съответното произнасяне относно въздействието върху околната среда, което е въведено с разпоредбата на чл. 93, ал. 8 и чл. 99, ал. 12 от ЗООС. С допълването на реда за извършване на проверките за установяване дали валидността на съответния акт по реда на Глава Шеста от ЗООС ще се създадат трайни обществени отношения, които ще са в съответствие с европейското законодателство.

Преписката е комплектована съгласно изискванията на чл.35 от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме предложениния проект на постановление.

МИНИСТЪР:

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА - БЛАГОВА